

❖ علل

ویروس ها (روتاویروس) و گونه باکتریایی (ای کولای، سالمونلا، شیگلا) علل اولیه گاستروآنتریت هستند. در اکثر موارد علت گاستروآنتریت در کودکان از ویروسی به نام روتاویروس و در بزرگسالان نوروویروس می باشد.

کودکانی که با روتاویروس آلوده شده اند بین ۳ تا ۸ روز بهبودی می یابند و دهیدراتاسیون (کم آبی بدن) یکی از عوارض رایج آن است. اگر غذایی به باکتری آلوده شود و چندین ساعت در دمای اتاق باشد، باکتری ها چند برابر شده و خطر آلودگی برای مصرف کنندگان آن غذا را افزایش می دهد.

❖ شروع علائم

اغلب علائم و نشانه ها بین ۱۲ تا ۷۲ ساعت پس از ابتلاء شروع می شود اگر عامل ویروسی باشد، معمولاً تا یک هفته طول می کشد. بعضی علائم ویروسی ممکن است همراه با تب، خستگی و سردرد باشد. اگر مدفوع خونی باشد احتمالاً عامل ویروسی نمی باشد و به احتمال زیاد باکتریایی یا انگلی است و عفونت های باکتریایی ممکن است همراه با درد شدید شکمی باشد و هفته ها طول بکشد.

گاستروآنتریت

گاستروآنتریت یا بیماری التهاب معده ای و روده ای که منجر به اسهال، استفراغ و دردشکم و گرفتگی عضلات می شود. گاستروآنتریت در کودکان اغلب به صورت شروع اسهال با دردشکم و تب و استفراغ و تهوع می باشد. اسهال معمولاً به صورت دفع حداقل ۳ نوبت مدفوع شل یا آبکی در ۴۲ ساعت تعریف می شود. اسهالی که حداقل ۴۱ روز طول بکشد معمولاً ناشی از عفونت های انگلی است در حالی که اسهال همراه با تغییرات عمومی معمولاً بر اثر توکسین ها یا ویروس ها ایجاد می شود. گزارش والدین از علائم کودک، به ارزیابی دهیدراتاسیون (کم آبی بدن) کمک می کند. علائم کم آبی شامل: تشنجی بیش از حد، بیقراری، دهان خشکیده و کاهش ادرار علائم شاخص کم آبی کودک میباشند. وضعیت دریافت مایعات توسط کودک و میزان اسهال و استفراغ کودک از نظر بالینی اهمیت دارد. و باید به پزشک اطلاع داده شود. در موارد خفیف می توان گاستروآنتریت را با آب رسانی مناسب از طریق مصرف ORS (او.آر.اس) کنترل نمود. در موارد شدیدتر از مایعات درون وریدی (سرم) استفاده می شود.

انگلیو ملتمی پروری و تعلیمات
پیشگیری از ابتلاء کودکان

مرکز آموزشی درمانی، بیمارستان سینا
شهرستان زرند

گاستروآنتریت در کودکان

گروه هدف: بیماران
واحد آموزش به بیمار

تاریخ بازنگری: زمستان ۱۴۰۲

❖ راه پیشگیری :

رعایت بهداشت فردی و اقداماتی نظیر شستشوی دست‌ها میزان بروز این بیماری را کاهش می‌دهد. قبل و بعد از هر بار تعویض پوشک و قبل از غذا دادن به کودک دستهایتان را بشوید.

منابع:

- کودکان و نگ ۲۰۱۸
- کتاب مرجع پرستاری بیماری‌ها و راه‌های شناخت و درمان و پیشگیری از آن

❖ نحوه انتقال بیماری:

از طریق آب و غذاهای آلوده

استفاده مشترک از وسایل شخصی

تماس فیزیکی با فرد آلوده گاستروانتریت غیرعفونی یکی از مهمترین دلایل شیوع این بیماری استفاده از شیشه جهت تغذیه کودکان و بهداشتی نبودن این شیشه‌ها در سطح جهان است.

❖ برخی از عوامل غیرعفونی ایجاد کننده گاستروآنتریت عبارتند از:

افرادی که بدنشان تحمل لاکتوز را ندارد با استفاده از غذاهایی که لاکتوز دارند مانند (شیرگاو) به این بیماری مبتلا می‌شوند. این افراد دچار آنتریت می‌شوند ولی علائم گاستریت ندارند.

2. افرادی که دچار بیماری سلیاک می‌باشند با مصرف غذاهایی که دارای گلوتن هستند (گندم، گندم سیاه) گاستروآنتریت می‌شوند.